

ZNAMENJE ODREŠENJA

ALOJZ REBULA

Bilo je tam v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, ko sem se na nekem simpoziju v Gorici znal v družbi italijanskih katoliških intelektualcev. Govorili smo o novem papežu. Tedaj sem zaslišal besedo, ki je ne bi pričakoval iz italijanskih ust: „Jaz bi novega papeža sprejel, tudi če bi bil zamorec.“

Ni bilo naključje, da je te besede izrekel človek velikega krščanskega srca in velik prijatelj Slovencev, furlanski kulturnik in pisatelj, danes že pokojni Celso Macor. Pač beseda, ki bi jo bil moral biti pripravljen izreči vsak katoličan.

Navsezadnje ne bo papež nič drugega kot papež, Kristusov namestnik, čuvár njegove vere in poglavar njegove Cerkve.

O njem vemo, da ne bo odvezel ničesar od nicejsko-carigradske veroizpovedi, da ne bo ukinil nobene od poslednjih reči in nobenega od sedmih zakramentov, da ne bo ukinil črčenja Marije, da ne bo privolil v splav, evtanazijo in homoseksualnost, da ne bo mogel žalovati za komunizmom ne se navduševati za divji kapitalizem, da se bo zavzemal za mir med narodi.

Skratka, katoličanom zadostuje, da vedo, da bo tudi novi papež kakor vsi pred njim bolj ali manj spretno krmaril Petrovo ladjo, ne proti totranskim ciljem, ampak proti večni obali.

Lahko so tudi gotovi, da si ne bo delal iluzij o pomenu spektakularizacije, v katero je senzacija željni svet povzdignil odhod njegovega velikega predhodnika Janeza Pavla II., čeprav se bo obenem zavedal, da vseeno pri tem ni do za gol spektakel, ampak da je morda Previdnost - pred kdove kakšnimi svetovnimi dogodki - hotela s tem univerzalnim misijonom opozoriti planet na obstoj Kristusa, Odrešenika in Sodnika.

Dobro se bo zavedal, da bo kljub tisti televizijski manifestaciji krščanstva do razkristjanjenja sodobnega sveta naprej vzporedno z rastočo poganizacijo kulture in življenja. Zavedal se bo, da ga ne tako velik diplomatski in medijski talent ne bo obvaroval pred odporom, kritiko in sovratvom, če se bo držal dvatisočletnega nauka Cerkve. A tudi če bo znamenje nasprotovanja - in to zanesljivo bo, ker je bil Kristus (dovolj se je spomniti na začetno navdušenje in na končno kritičnost do Janeza Pavla II.), - bo obenem deležen pozornosti pravega sveta, kot je krščanski. In to zato, ker je krščanstvo zanimivo, ker je Cerkve zanimiva, ker je Kristus zanimiv. Dnevi, ki so za nami, so pokazali vsaj to. A s tem, da se je nekrščanski svet tako zagledal v Janeza Pavla II., se je dejansko za nekaj ur posredno zagledal v samega Kristusa, katerega namestnik je bil. In s tem pokazal svojo bistveno nevdanost v stvarnost tega sveta in svojo potrebo po odrešenju v nekem drugem svetu. In novi papež bo, kot vsi papeži pred njim, znamenje tega odrešenja.

Po Družini

Nadškof Uran na obisku v Trstu

Ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran je bil na obisku v Trstu na povabilo župnije sv. Jakoba, ki praznuje 150-letnico ustanovitve. Gre za prvi obisk Urana na Tržankem po imenovanju za ljubljanskega nadškofa in metropolita. Nadškof je v nedeljo v tamkajšnji cerkvi sv. Jakoba v slovenščini vodil slovesno somatevanje. Alojz Uran se je v Marijinem domu, kjer ima prostore Slovensko pastoralno središče, ki je bilo soorganizator nadškofovega obiska, srečal s tržankimi slovenskimi verniki oziroma predstavniki katoliških, pa tudi laičnih organizacij slovenske manjšine na Tržankem, gosta pa je pozdravil tudi generalni konzul Slovenije v Trstu Jože Šumelj.

Na srečanju se je ljubljanski nadškof in metropolit seznanil z življenjem slovenske narodne skupnosti na verskem in narodnostnem področju. Sogovorniki so mu orisali položaj, pri čemer je bila posebej poudarjena vloga slovenskih duhovnikov v zamejstvu, ki ni samo duhovnega, ampak tudi narodno-obrambena značaja. Teh duhovnikov je na Tržankem vedno manj oziroma se starajo, zato so tržanki verniki tudi pozvali k pomoči in so govorili o možnosti pošiljanja novih duhovniških moči iz Slovenije v zamejstvo. Glede tega je nadškof Uran opozoril, da mora za to uradno zaprositi pristojni ordinarij (v tem primeru tržanki škof), omenil pa je tudi težave, ki jih na tem področju doživljajo tudi v Sloveniji.

BENEDIKT XVI NASTOPI SVOJO SLUŽBO

Na Trgu Sv. Petra v Vatikanu je preteklo nedeljo dopoldne potekala slovesna sveta maša, pri kateri je novi papež Benedikt XVI. potem, ko so ga kardinali minuli torek izbrali za 264. naslednika apostola Petra, tudi uradno začel papeško službo.

To se je zgodilo s tem, ko je dobil palij in si nataknil ribičev prstan. Še pred začetkom slovesnosti se je sveti oče z molitvijo poklonil na grobu apostola Petra. Po evangeliju, ki so ga prebrali tudi v grščini, je od oltarja do papeževega sedeža krenil sprevoz s simboloma papeške službe. Najbolj značilen del bogoslužne slovesnosti je bilo nadevanje svetega palija in ribičevega prstana. Najstarejši kardinal iz reda diakonov Estéves je svetemu očetu najprej nadel palij iz volne jagnjet in ovac. V snežno bel pas je vezanih pet škrlatnih križev, ki predstavljajo pet Kristusovih ran. Ko je imel Benedikt XVI. palij že na ramenih, so mu na križe pripeli tri igle, ki predstavljajo žeblje, s katerimi so Jezusa pribili na križ. Novi dekan kardinalskega zbora kardinal Angelo Sodano je zatem papežu izročil tako imenovani ribičev prstan. To je zlat pečatni prstan, ki označuje Petrovo vlogo potrjevanja bratov v veri.

Ko je Benedikt XVI. sprejel palij, starodavno znamenje škofovske službe in ribičev prstan, znamenje petrinske službe, je k njemu pristopilo dvanaest oseb in mu obljubilo zvestobo. V imenu vesoljne Cerkve so se pred papežem zvrstili trije kardinali, škof, duhovnik, diakon, redovnik in redovnica, družina z otrokom in dva birmanca oziroma katehumeni. S tem je bil slovesni obred umestitve novega papeža končan.

Nagovor po evangeliju je začel z mislijo na litanije vseh svetnikov, katere so spremljale tudi njegov prihod na trg sv. Petra. Uvodoma je sveti oče pojasnil, da njegov nagovor ni programski govor, saj je to do neke mere storil že minulo sredo pri maši ob sklepu konklava, poleg tega pa bo tudi v prihodnosti več priložnosti, da to stori. Namesto programa je zato novi papež obširno razložil znamenji svetega palija in ribičevega prstana. Ob koncu je papež pozval k edinosti. Ob tem je izrazil zaupanje v Gospodovo obljubo, da bo Cerkve pripeljal do edinosti. Papež Benedikt XVI. je nagovor sklenil z mislijo na svojega predhodnika in nam z novo močjo tudi sam izrekel povabilo, naj se ne bojimo odpreti vrat Kristusu. Posebej je dejal mladim, naj se ne bojijo sprejeti Kristusa, saj nam ničesar ne vzame, a nam vse prinese! Papež Benedikt XVI. je dopoldne v Klemenovi dvorani

Apostolske palače sprejel predstavnike krščanskih Cerkva in drugih veroizpovedi, ki so se udeležili včerajšnje slovesnosti na Trgu Sv. Petra. V kratkih nagovorih v italijanščini, francosščini in angleščini se jim je zahvalil za njihovo prisotnost ob njegovem uradnem prevzemu papeške službe. Posebno pozornost je najprej namenil vsem krščanskim bratom, zatem pa se je obrnil na predstavnike drugih verstev. Med slednjimi je posebej izpostavil predstavnike muslimanske skupnosti. Dejal je, da z zanimanjem spremlja dialog med muslimani in kristjani tako na lokalni kot mednarodni ravni. Zagotovil jim je, da katoliška Cerkve želi ne naprej graditi mostove bratstva z verniki vseh religij, s tem, da imče resnično dobro v vsakem človeku in vsaki skupnosti.

V ponedeljek popoldne ob pol sedmih je Papež Benedikt XVI. obiskal baziliko Sv. Pavla izven obzidja na Ostijski cesti. Tam je molil na grobu apostola in tako potrdil vez Rimske Cerkve z apostolom narodov. Papež se je že v nedeljo, pred začetkom maše slovesne umestitve, v

tihi molitvi ustavil pri grobu apostola Petra. Z molitvijo na grobovih dveh velikih stebrov Cerkve želi novi papež poudariti ne en vidik, ki ga bo upošteval v času svojega pontifikata. Kot vemo, je Kristus apostola Petra izbral za „skalo“, na kateri je zidal svojo Cerkve, apostola Pavla pa za tistega, ki je ponesel njegovo ime med poganke narode. Molitev Benedikta XVI. na njunih grobovih je povezana s poslanstvom obeh apostolov, ki ga želi nadaljevati tudi sedanjí papež.

SPREJEM DELEGACIJ

Papež Benedikt XVI. je po slovesni umestitvi sprejel predsednike vlad in držav, ki so se je udeležili. Vsakega izmed njih je osebno pozdravil in z njim izmenjal nekaj besed. Tako se je s svetim očetom srečal tudi predsednik slovenske vlade Janez Janša ter mu čestital in izrekel najboljše želje. Janša mu je obenem prenesel številne pozdrave iz domovine in ga povabil, naj obišče Slovenijo. Papež se je zahvalil za vabilo ter premieru izročil pozdrave za vse Slovenke in Slovence.

Kot je že poročal radio Vatikan so uradno delegacijo iz Slovenije sestavljali poleg predsednika vlade in ministra za finance, Andrej Bajuk, minister za polstvo Milan Zver, slovenski veleposlanik pri Svetem sedežu Ludvik Toplak in veleposlanik v Italiji Vojko Vovk. V imenu slovenske škofovske konference se je slovesnosti udeležil ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran.

Slovesne svete maše na trgu sv. Petra so se udeležili tudi številni Slovenci, ki živijo oziroma delajo v Rimu: Prefekt Kongregacije za redovnike, nadškof Franc Rode; dr. Tone Štrukelj, ki je bil dolga leta član mednarodne teološke komisije, ki jo je vodil nekdanji kardinal Ratzinger; in rektor Papeškega slovenskega zavoda v Rimu, dr. Jozko Pirc.

POLNO CERKVENO ŽIVLJENJE

Novo izvoljeni papež Benedikt XVI., dosedanji kardinal Joseph Ratzinger, se je rodil 16. aprila 1927, v kraju Marktl ob reki Inn, v škofiji Passau v Nemčiji. Do smrti papeža Janeza Pavla II. je bil prefekt Kongregacije za nauk vere, predsednik Biblične papeške komisije in papeške mednarodne teološke komisije ter dekan kardinalskega zbora.

V zadnjih mesecih druge svetovne vojne je bil poklican v vojsko. Od leta 1946 do 1951 je študiral filozofijo in teologijo na univerzi v Münchnu in na Institutu za filozofijo in teologijo v Friesingu. 29. junija 1951 je bil posvečen v duhovnika. Njegova doktorska disertacija iz teologije leta 1953 nosi naslov „Ljudstvo in Božja hita v nauku Cerkve pri sv. Avgustinu“.

Predaval je dogmatiko in osnovno bogoslovje na Institutu za filozofijo in teologijo v Friesingu, potem od 1959 do 1969 v Bonnu, od 1963 do 1966 v Münstru, od 1966 do 1969 pa v Tübingenu. Leta 1969 je postal redni profesor dogmatike in zgodovine dogem na univerzi v Regensburgu in podpredsednik omenjene univerze. Leta 1962 je postal mednarodno poznan, ko je na II. vatikanskem cerkvenem zboru sodeloval kot teološki svetovalec kölnskega nadškofa kardinala Josepha Fringsa.

Papež Pavel VI. (1963-1978) ga je 24. marca 1977 imenoval za nadškofa v Münchnu in Friesingu. 28. maja istega leta je prejel škofovsko posvečenje.

Bil je prvi škofijski duhovnik, ki mu je bila po osemdesetih letih zaupana pastirska služba v veliki bavarski škofiji. Pavel VI. ga je 27. junija 1977 imenoval za kardinala.

Papež Janez Pavel II. ga je 25. novembra 1981 imenoval za prefekta Kongregacije za nauk vere, predsednika Biblične papeške komisije in papeške mednarodne teološke komisije.

6. novembra 1998 je postal poddekan kardinalskega zbora, 30. novembra 2002 pa je sveti oče potrdil njegovo izvolitev za dekana kardinalskega zbora.

DR. JANEZ ARNEŽ

Vse, kar so Slovenci napisali v tujini, je del slovenske kulture

Med nami se je skoraj mesec dni mudil dr. Janez Arnež iz Ljubljane. O svojem delu nam je rad odgovoril na nekaj vprašanj.

Lahko na kratko opišete svoje življenje?

Rojen sem bil 1923. leta v Ljubljani in raste kot Ivan Alfonz.

In vaše študije in poklicno delo?

Obiskoval sem v Ljubljani osnovno šolo v Marijaničju. Končal sem klasično gimnazijo in eno leto prava na ljubljanski univerzi. Ko so leta 1943 zaprli univerzo, sem šel k tržaškim domobrancem, kjer sem se ukvarjal z bibliografijo del o Benetki Sloveniji in Julijski Benečiji. Zbiral sem tudi slovenske knjige za slovensko gimnazijo v Gorici, ki jo je vodil dr. Joža Lovrenčič. 1945/46 sem bil na univerzi v Bologni in študiral ekonomijo. Od tam sem šel v Belgijo in na univerzi v Louvainu diplomiral iz političnih ved ter iz ekonomije. Emigriral sem v ZDA in tam študiral ekonomijo in dobil magistririj iz nje. Odtlej sem v Kanado in tam doktoriral iz ekonomije. V ZDA sem študiral na univerzi Yale (New Haven), v Kanadi pa na Laval (Quebec). V ZDA sem delal v banki in tri leta v Library of Congress (kongresni in parlamentarni knjižnici). Potem pa sem malo več kot trideset let predaval ekonomijo v New Yorku (St. Joseph's College).

Kako ste pričeli s svojo Studia Slovenica?

Ustanova Studia Slovenica je nastala 1957. leta v Washingtonu, ko sem bil tam v službi. Glavni cilj je bil izdajanje knjig o Slovencih v angleškem jeziku. Prva knjiga je bila moja Slovenia in European Affairs (Reflections on Slovenian political history). Doslej je izšlo 32 knjig v tej zbirki. Drugi namen ustanove Studia Slovenica je bil zbiranje tiskanega in pisnega gradiva slovenskih avtorjev v tujini, to je v deželah izven mej slovenske države.

Zakaj in kako ste pričeli z zbiranjem emigrantskih knjig?

Vse, kar so Slovenci napisali in izdali v tujini v eni ali drugi obliki, je del slovenske kulturne dediščine in zato del slovenske kulture. Vse v tujini nabrano gradivo je namenjeno zgodovinskim raziskavam o življenju Slovencev v tujini. Proces, ki se razvija, kaže, da bo v prihodnjih desetletjih zamrla v tujini slovenska beseda, ne preje pa slovenski tisk. Bodoči slovenski zgodovinarji bodo mogli razpravljati o slovenski navzočnosti v svetu v preteklosti le na podlagi v tujini zbranega in v Sloveniji ohranjenega rokopisnega in tiskanega, razmnoženega gradiva. Mislim, da smo sedaj že prav na koncu dobe, ko je možno ne kaj dobiti za hranjenje.

Seveda, pod komunističnim režimom s tem niste mogli v Slovenijo. Kaj pa pozneje po osamosvojitvi?

V dobi komunizma sem zbiral izseljenke tiske in jih pošiljal v NUK in v zameno dobil slovenske publikacije, ki so v Slovenije izšle. To sem delal nekako dvajset let, vse od leta 1968, ko me je naprosil g. J. Žužek, da nabavna oddelka NUK-a, za tovrstno zamenjavo. Ko se je pokazala zarja svobode, sem z zamenjavo prenehal, ker sem upal, da bom lahko prenesel delo Studia Slovenica v Slovenijo in ker se je pri odločitvah v NUK-u zmanjšala naklonjenost za sodelovanje.

Kako ste našli prostor v škofovih zavodih?

Dobil sem dovoljenje za izpraznitev prvega zaboynika v telovadnici škofijske gimnazije. Tedaj je bil zavodsko poslopje ravno vrnjeno škofiji. Bilo je skrajno vandalizirano. Ker sem spal med svojimi knjižnicami, napolnjenimi s pripelanim gradivom, sem bil prvi prebivalec v popolnoma prazni stavbi.

Kako ste si uredili prostore?

Po stavbi sem se večkrat selil. Končno sem dobil precej omejene prostore. Po nekaj letih sem dobil odpoved in bi moral izprazniti celoten prostor, ki sem ga imel v najemu

Dr. Janez Arnež in gospe v prostorih Studia Slovenice.

(plačeval sem nad sto tisoč dolarjev na mesec). Nisem videl rentne in sem se pripravil, da peljem celotno knjižnico postopoma tja, kjer zbirajo odpadni papir. Speljal sem žeton dvojnic in nekaj tudi iz moje zbirke. Božja roka je to preprečila z imenovanjem novega vodstva, ki mi je odkazalo nove prostore v tistem delu stavbe, ki so ga tedaj obnavljali. Imam hodnik, v katerem je umetniška galerija — trenutno so tam dela slovenskega kiparja Franceta Gorjupeta. Dvorana je dolga kakih 35 metrov in je nekaj manj kot sedem metrov široka. Ker je visoka, imam okoli in okoli balkon in knjige v policah prav do stropa.

Ali ste dobili veliko gradiva? V Evropi, Ameriki, Argentini?

Gradivo sem pripeljal iz ZDA, Kanade, Evrope in Argentine. Na splošno ljudje nimajo nobenega posluha ne za arhivsko gradivo, ne za časopise, ne največ za poljudno pisane knjige. Dokumentarna dela so večini prepusta. Na smetnjake nosijo dokaj ravnodušno. Če pa vprašam, kaj bi izročili v hranjenje za bodoče rodove, pa ponavadi pravijo, da morajo premisliti, pregledati, se s kom pogovoriti. Skratka, zelo težko pride iz rok lastnika, dediča ali naključnega posestnika. Vse te težave kažejo na pomanjkanje posluha za narodno zgodovino in na spomin naroda.

Kakšno gradivo ste prejeli v Argentini?

V Argentini sem pred več kot desetimi leti dobil večino del, ki so izšla tam. V veliki večini dela povojne ideološke emigracije. Dobil sem brošure, male tiske, periodiko, knjige, razmnoženine, nič arhivskega gradiva. Sedaj sem dobil vsaj malo arhivske zapuščine, ki mi je bila preteklo leto obljubljena. Veliko je tisto že v papirne odpadke in verjetno bo nekaj tisto na isto pot v bližnji bodočnosti.

Kdo vam pomaga pri urejevanju teh arhivov?

Arhiv Republike Slovenije že leto leto pošilja poklicno arhivistko, ki urejuje arhiv Studia Slovenica. Nabralo se je že preko tisoč arhivskih knjižnic. V nekaj mesecih bo arhiv RS izdal v knjižni obliki seznam gradiva, ki je v arhivu Studia Slovenica. V knjižnici mi pomaga moja žena. Dela je kar preveč, saj je po zunanji oceni v knjižnici preko 40.000 knjižnih del in več sto različne periodike. Inventar je zabeležen v računalniku in v kartoteki.

Mislite ne kaj dobiti?

Upam seveda, da bom ne kaj dobil. Ko se vrnem, bom izvrnil dve obljubi, ki sem ju dal in skratka pripeljati iz tujine obljubljeno gradivo. Na poti iz ZDA je velika pošiljka gradiva, ki jo je poslal moj prijatelj dr. Jože Bernik iz Chicaga. Lansko leto sem pripeljal prav tako zelo obilno pošiljko od prijatelja dr. Jožeta Velikonja. Kjer je ne narodna in kulturna zavest živa, ostane skrb za ohranjanje narodne zgodovine.

Komu je vse to namenjeno?

Vse to je namenjeno našim slovenskim potomcem. Naši bodo gradivo, ki jim bo nudilo podatke o življenju prednikov v raznih delih sveta.

Hvala lepa za vaše odgovore, pa tudi za vaš trud pri ohranjanju slovenske dediščine.

Pogovarjal se je Tine Debeljak

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Ustoličenje papeža Benedikta XVI je zaznamovalo tudi argentinski politični teden. Vendar se tudi v tem država razlikuje od drugih in kaže svojevrstno lice.

Neprijetno presenečenje. V zadnjih tednih smo pisali o zapletu med vlado in Svetim sedežem v zadevi škofa, ki je zadolžen za vojaško pastoralno. Mons. Baseotta je vlada z dekretom odvzela čin in plačo in se temu menila, da je zadeva urejena. Tako s strani argentinske škofovske konference, kot iz samega Vatikana so potem razložili, da lahko škofa pastoralno odstavi le papež. Pred dnevi je iz Rima tudi prišla nota, v kateri je kardinal Sodano izrazil „prese-nečenje in obžalovanje“ nad postopanjem vlade. V Buenos Airesu so zadevo zamrznili v pričakovanju izvolitve novega papeža. Že ko se je izvedelo, da je to kardinal Ratzinger, se je nekaterim povsod nos; Potem pa je prišla ne novica, da je kardinal Sodano potrjen na mesto vatičanskega „zunanjega ministra“. Da je bila mera spodrsnjajev polna, je nek vladni funkcionar izjavil, da bo „kmalu imenovan“ nov vojaški škof, kot da bi bilo to odvisno od vlade. Predsednik sam pa je na obisku v Rimu dejal, da je zadeva mons. Baseotta „zaključena“.

Hitri počasi. Očividno se je v tej zadevi vlada prenačljiva. Zaletavost je sploh ena značilnosti zadnjih dveh let. A to je najmanj primerno v cerkvenih zadevah. Tega v vladni palači ne morejo razumeti. Tudi argentinski metropolit in buenosajreški nadškof kardinal Bergoglio je po povratku iz konklave izjavil, da se mora vlada zavedati, da je edino papež pristojen za imenovanje škofov. Kako se bo zaplet rešil ne ni razvidno, a do izhoda gotovo ne bo prišlo hitro. Vatikanska diplomacija si vzame svoj čas za vsako potezo. Kirchner je seveda želel pokazati dobro razpoloženje in na nastop novega papeža po-hitel s številno delegacijo, kjer so poleg zunanjega ministra Bielse in bivšega predsednika Alfonsina bili ne razni peronistični veljaki. A tudi tam, ni našel ravnotežja, saj je bil eden redkih, ki na posebnem sprejemu delegacij pred papežem ni pokleknil in mu ni poljubil prstana, kar so sicer opravile celo razne kronane glave evropskih držav. Še bolj pa so v vladi pokazali neznanje protokola, ko so trdili, da bo papež predsednika sprejel v „avdijenci“, ko je tisto le za protokolarno pozdravljanje.

Zarečenega kruha... Ni bil to edini vladni spodrs-ljaj. Vedno bolj pogosto se govori, da bo vlada morala spremeniti svoje stališče tudi v zadevi zunanjih up-nikov, ki niso hoteli sprejeti reeskruturacije dolga. Do-

slej so povsod trmasto trdili, da se zamenjava bonov „ne bo ponovno odprla“ in da kdor ni v določenem roku pristal na zamenjavo bonov ne bo ničesar dobil. Mednarodni pritisk v tej zadevi pa nenehno raste in tudi sodni postopki v ino-zemstvu se množijo. Zato se tudi že v vladnih krogih sliči, da bo poseben postopek za zamenjavo teh bonov, da bodo pa prejeli manj kot tisti, ki so se predstavili pravočasno. Zadeva pa ni enostavna. Poleg tega, da bo vlada morala požreti dosedanje trditve, bo morala izpeljati tudi zapleten parlamentarni postopek. Po zakonu je namreč določeno, da kdor se ni pravočasno predstavil, ne bo ničesar dobil. Treba bo novega zakona, ki bo sedanjega prekladal oziroma razveljavil. Do tega pa bo težko prišlo pred oktobrskimi volitvami, ker bi ugled vlade zelo trpel in lahko negativno vplival na izide.

Plebiscit. Predsednik Kirchner vztraja v namenu, da bo predstavil prihodnje parlamentarne volitve kot neke vrste plebiscit dose-danjega delovanja vlade. Ker je prepričan (in dokazov mu ne manjka), da bo peronizem močno zmagal v večini volilnih okrajev smatra, da si bo tako zagotovil podporo za nadaljnje delovanje in tudi pričel pripravljati teren za poizkus kandidature za ponovno predsedniško dobo. Da si zagotovi prepričljiv nastop, pa tudi podporo za prihod-nji dve leti, zadnje čase navezuje stike in gradi pove-zave v ključnih argentins-kih provincah. Primeru Reutemanna v Santa Fe je sledil ne dogovor z De La Soto v Cordobi. To je toliko bolj razumljivo, ker prav v teh dveh provincah, naj-večjih za Buenos Airesom, dojemajo hudo opozicijo. V Cordobi so radikalni ne vedno močni, v Santa Fe pa je že prišlo do dogovora med radikalni in socialisti, ki so močni predvsem v mestu Rosario, da skupaj nastopi-jo proti peronizmu. Ta zad-nji primer je zlasti zanimiv, ker je Kirchner dolgo časa snubil socialiste, katerim je ideološko blizu. Ni prišlo do sporazuma, ker sociali-zem z nezaupanjem gleda predsednikovo hegemonič-no postopanje.

Uspehi in nevarnosti. Novice so ugodne. Zadnji podatki govorijo o vztrajni rasti industrijske proizvodnje. Avtomobilska industrija kaže pot gospodarskemu razmahu. Vse kaže, da se je tudi inflacija ustavila, a za ceno skrčenja prodaje. Neprijetno pa je zadela argen-tinski gospodarski svet no-vica, da je brazilsko vele-podjetje kupilo argentinsko tovarno cementa Loma Ne-gra. Sedaj Brazilci nadzira-jo kar 45% celotne argen-tinske cementne proizvodnje.

Srebrno škofovstvo Alojzija Šuštarja

V Sloveniji sv te dni praznujejo 25. obletnico škofovskega posvečenja upoko-jenega ljubljanskega nadškofa in metropolita Alojzija Šuštarja. Nadškof Šuštar, ki vse od upokojitve pred osmi-mi leti, ko ga je nasledil nadškof Franc Rode, biva v Zavodu sv. Stanislava, je škofovsko posvečenje prejel 13. aprila 1980, potem ko je bil 23. februarja tega leta imenovan za ljubljanskega nadškofa in metropolita.

84-letni upokojeni ljubljanski nadškof Alojzij Šuštar, ki je bil v duhov-nika posvečen v Rimu 27. oktobra 1946, je precejšen del svojega življenja preživel v Švici, kjer je v letu 1968 postal rektor nove Visoke bogoslovne šole v Churu, istega leta pa ga je škof

Vonderach imenoval za škofovega vi-karja. Med drugim je opravljal tudi službo stalnega tajnika Sveta evropskih škofovskih konferenc (1971-1976). Leta 1977 se je vrnil v domovino, bil 23. februarja 1980 imenovan za ljubljanskega nadškofa in metropolita, 13. aprila 1980 pa je v ljubljanski stolnici prejel škofovsko posvečenje.

Znana so njegova prizadevanja pri osamosvojanju Slovenije, k čemur so veliko prispevale njegova poznanstva v tujini. Povezave, ki so se stkale, ko je bil v Švici in ko je deloval kot taj-nik Sveta evropskih škofovskih konfe-renc, so mu pri tem veliko pomagale. Obdobje od leta 1990 naprej je bilo zelo razgibano. V tem času je prišlo do

plebiscita, razglašena je bila samostoj-na Republika Slovenija, zgodila se je desetdnevna vojna, prišlo pa je tudi do mednarodnega priznanja naše sa-mostojnosti. Nadškof Šuštar se je ves čas dejavno vključeval v to dogajan-je, ne posebej v vojni za Slovenijo. Tedaj je bilo v tujino poslanih zelo veliko sporočil (faksov), sprejemal pa je tudi različne tuje delegacije. Upo-rabljal je osebna (mednarodna) poz-nanstva, da bi tako pripomogel k čimprejnjemu končanju vojne. Nadškofova državotvorna dejanja so izrednega pomena za nastajanje sa-mostojne države Slovenije in za obli-kovanje njene identitete.

Kot ljubljanski nadškof je bil upo-koben pred osmimi leti, ko je na nje-govo mesto prišel nadškof Franc Rode.

SLOVENCİ V ARGENTINI

58. OBČNI ZBOR Z.S.

Poročilo šolske referentke

V letu 2004 smo sestavili Šolski referat: ga. Marjana Batagelj, gđč. Angelca Klančnik, gđč. Ani Klemen in g. France Vitrih.

Arhivarsko delo in komunikacijske vezi z osnovnošolskimi tečaji v notranjosti je nadalje opravljal g. France Vitrih; ga. Marijana Batagelj ter gđč. Angelca Klančnik sta se pa redno udeležili in sodelovali na mesečnih učiteljskih sejah.

Učnih moči v tej dobi je bilo 95, vključno katehistinje in kateheti. 376 otrok je obiskovalo slovenske tečaje, 85 pa tečaje za špansko govoreče. Torej, skupaj je hodilo v osnovno šolo 461 otrok.

Redne učiteljske seje so se vrstile vsako zadnjo sredo v mesecu, od februarja do novembra. Ta srečanja so bistvene pomena za uspešno skupno delo šolstva v naši skupnosti. Zahvalim se prelato dr. Juretu Rodetu za udeležbo na teh sejah. Letos smo na naši zadnji seji v novembru bili deležni obiska nadškofa msgr. Alojza Urana, s katerim smo se lahko pogovorili o razmerah naših slovenskih tečajev v Argentini.

Vodstvo po krajevnih šolah v Buenos Airesu se v tej dobi ni spremenilo. V notranjosti je pa na vodstvu Aljaževa šole v Bariločah gđč. Alenka Arnič nadomestila g. Danico Jerovšek Mavrič. Mladi voditeljici želim veliko uspehov v novi funkciji.

Ime šole

Jegličeva — ABC po slovensko
Balantičeva
Baragova
Jurčičeva
Prešernova
Rožmanova
ABC (Bariloče)
Aljaževa (Bariloche)
Ciril Metodova (Mendoza)
Krekova (Tucumán)

voditeljica

Nevinka Jelenc Čop
Irena Urbančič Poglajen
Lucijana Servin Čeč
Ani Klemen
Magda Gaser Četarek
Nina Pristovnik Díaz
Terezka Marn Žužek
Alenka Arnič
Lenčka Božnar
Jožejka Debeljak Žakelj

Napredovali smo z obnovitvijo knjige Zdomski živ žav. Toda dela je veliko, a časa premalo. Nameravamo nadaljevati v prihodnje leto.

Ožja skupina učiteljic iz prvega razreda je prenovila gradivo za 1. razred, tako da bodo vsi učenci v letu 2005 že uporabljali nove delovne zvezke.

Ministrstvo za šolstvo in šport je vnovič podarilo knjige „Igrajmo se s črkami“, poleg zemljevidov Slovenije. Ministrstvo R. S. za šolstvo in šport je poslalo nekaj knjig, katere smo razdelile po šolah. Za to gradivo se iskreno zahvalimo!

Urad R.S. za Slovence v zamejstvo in po svetu ter

Ministrstvo za šolstvo in šport sta pripravila in financirala strokovni seminar za učitelje slov. jezika, ki je potekal od 31. 1. 05 do 11. 2. 05. Udeležilo se ga je 15 učiteljic in učiteljev (12 iz Buenos Airesa, 3 iz notranjosti). Poleg dragocenega gradiva so imeli res pozitivno in spodbudno doživetje. Vrnili so se navdušeni nad učenjem! Za to možnost se Uradu in Ministrstvu za šolstvo in šport iskreno zahvalim v imenu Šolskega referata Z.S.!

Pojasnim, da so se izjemno tri učiteljice udeležile učiteljskega seminarja, ki je potekal v Sloveniji od 29. 8. 04 do 7. 9. 04.

Skupne šolske prireditve v Let. 2004

1) **Začetna šolska prireditev** se je vrnila v Slovenski hiši v nedeljo 14. marca 04. Sv. mašo je daroval prelat dr. Jure Rode. Igro „Kirkinčo Tinčo“ je uprizorila Šolska šola v režiji Andrejke Vombergar Strliček. Igro je spisala ga. Nani Šumarič Rezelj, za kar ji izrekam iskrene čestitke!

2) **Srečanje s pevcem Aleksandrom Mežkom** v soboto 24. aprila 04 v domu v San Martinu. Srečanja se je udeležilo 141 otrok.

3) **Aljžijeva proslava** se je vrnila v nedeljo 4. julija v Slovenski hiši. Po sv. maši, ki jo je daroval prelat dr. Jure Rode, je sledil poklon pred spomenikom padlim junakom, nato pa igra „Gledalnice živalskega vrta“ v izvedbi Baragove šole, v režiji ge. Monike Koprivnikar.

4) **Šolska proslava** je združila šolarje v soboto 25. septembra 04, v Slovenski hiši. Ob 9:30 se je pričela sv. maša, ki jo je daroval prelat dr. Jure Rode, Prešernova šola je predstavila igro „Kokotja balada“ v režiji Dominika Oblaka.

5) **Šolskega izleta** v Glewu, 6. novembra 04, se je udeležilo 285 otrok v spremstvu 44 učiteljic in učiteljev. Sv. mašo je daroval g. Pavle Novak. Za skupne igre je poskrbela gđč. Veronika Berčič. Vsem sodelavcem, še posebno Veroniki, izrekam iskren boglonaj!

6) **Prvo sv. obhajilo** je prejelo 44 otrok v sredo 8. decembra v Slovenski hiši. Sv. mašo je daroval prelat dr. Jure Rode. Petje je prevzela Prešernova šola.

7) **Šolska kolonija v Kordobi** je srečno potekala od 2. 1. 05 do 15. 1. 05. Vodil jo je prof. Karel Groznik s sodelavci. Udeležilo se je 62 otrok. Vodstvu kolonije se iskreno zahvalim za skrbno sodelovanje!

Leto 2004 se je uspešno končalo. Ko pogledamo nazaj na prehojeno pot z veseljem ugotovimo, da je ta kar pestro zaznamovana z dejavnostmi. Za zvesto opravljeno delo se lepo zahvalim vsem učiteljicam, učiteljem, katehistinjam in katehetom, ki se s tako ljubeznijo posvetijo poučevanju naših otrok.

Osebnostno se zahvalim šolskemu referatu in odboru Z. S. za vso pomoč v upanju za nadaljnjo podporo v prihodnjem letu.

Ani Klemen - Šolska referentka

ROSARIO

Iz življenja v društvu Triglav

Močna skupina potomcev slovenskih vseljencev se zbira tudi v sklopu društva Triglav, v mestu Rosario. Kaj bi lahko imenovali „argentinski Maribor“, saj je po številu prebivalcev drugo največje mesto v državi in važno kulturno in politično središče. Tam je po letu 1991, ko se je Slovenija osamosvojila, ponovno zaživelo delo v skupnosti in je Triglav močno društvo. Vsako leto organizira različne prireditve, med katerimi izstopa njihova obletnica, praznovanje dneva državnosti in še mnogo drugih. Gotovo pa najbolj izstopa vsakoletna udeležba na Srečanju tujih skupnosti, ki ga organizira mestna občina in v teku desetih dni privabi na sto tisoče obiskovalcev. Že nekaj leta ima Triglav tam izredno razpoznaven prostor, kjer v velikem rotoru predstavlja različne važne mejnike slovenske kulture. Ta način predstavljanja kulturne dediščine in posredovanja okolju, ki je sicer komaj seznanjen z obstojem Slovenije je izrednega pomena in v tem pogledu Triglav opravlja važno delo.

Kot v ostalih skupnostih, je v Rosario tudi letos že razvilo živahno delovanje. Vendar ne nismo poročali o lanski udeležbi na sejmu narodnosti. Ker pazimo, da je naša kulturna predstavitev vsako leto posebna in edinstvena, smo jo v letu 2004 posvetili enemu izmed temeljnih ustvarjalcev slovenske kulture: arhitektu Plečniku. V ogromnem rotoru smo razstavili panoje, ki nam jih je dobrohotno dostavil arh. Andrej Duh in Slovensko planinsko društvo iz Bariloche. Temu smo dodali še osem panojev o Tromostovju, kjer smo vključili poglede iz zraka na ta lepi del slovenske prestolnice. Razstavi je bila dodana še maketa, delo Lorene Klančnik.

Obiskovalci slovenskega štanta so imeli tudi priložnost, da so okusili razne posebnosti slovenske kulinarike, kot so kranjske klobase, čevapčiči, kislo zelje, in se posladkali z raznovrstnim slovenskim pecivom.

Vrsto let je v sklopu razstavnega prostora manjši oder, kjer vsak večer nastopajo folklorni skupini, ki delujeta v Triglavu. Letos smo tudi organizirali, da sta na velikem odru, kjer vsak večer nastopajo skupine različnih narodnosti, istočasno nastopili tako otroška skupina „Mavrica“, kot mladinska „Vesel slovenski duh“. Nastopili sta s plesi iz Bele Krajine, Dolenjske, Prekmurja, Korotke, Primorske, Gorenjske in Rezijske. Seveda so ob vsakem plesu vključili tudi nogo posamezne dežele.

Običajna je tudi izbira najlepše predstavnice tujih narodnosti. Letos je Triglav zastopala Silvina Rodríguez Samsa, pravnukinja Slovencev po mami.

V teku razstave nas je enega izmed večerov obiskal veleposlanik RS mag. Bojan Grobovšek s svetovalko veleposlaniceva Jana Strgar.

Vedno, ko zaključimo te naše predstavitve nas veseli, ker vemo, da je tisoče in tisoče obiskovalcev spoznalo vsaj delček čudovite slovenske kulture. Seveda takoj začnemo že misliti na predstavitev naslednjega leta. Tudi v 2005 bomo prisotni na tem srečanju in že sedaj povabimo nam vse rojake.

Leandro Barba

Od leve proti desni: Roza Polh, veleposlanik mag. Bojan Grobovšek, Jana Strgar in predsednik Triglava Marjan Jeriha.

ENTRE RIOS

Nova knjiga o slovenski prisotnosti

Večkrat smo že pisali o zelo aktivni skupnosti potomcev slovenskih naseljenecv v Provinci Entre Ríos in konkretno v naselju San Benito. Eden izmed pobudnikov delovanja tamkajšnje slovenske skupnosti je notar Carlos César Bizai, ki se je zadnja leta posvetil študiju vselitvenih tokov v tem predelu province. Sad njegovega raziskovalnega dela je bila knjiga „Crónica de una familia eslovena en Entre Ríos“ (Kronika slovenske

družine v Entre Riosu).

Po izidu te knjige, o kateri je predaval tudi že v nekaterih naših domovih, je gospod Bizai nadaljeval s svojim raziskovalnim delom, da bi še bolj osvetlil korenine rojstnega kraja in seveda svoje lastne korenine. Tako je nastala knjiga „Historia de la iglesia de San Benito“ (Zgodovina cerkve svetega Benita), ki jo je ob koncu lanskega leta predstavil v provincijski prestolnici Paraná. Predsta-

vitev je bila v dvorani tamkajšnje nadškofije, saj je uvod knjigi spisal krajevni nadškof. mons. Mario Luis Bautista Maulión.

Bizajevo delo je sad potankih zgodovinskih raziskav in številnih arhivskih dokumentov, ki pričajo o nastanku mesta San Benito, ki so ga ustanovili slovenski, furlanski in francoski pravicarski priseljenci. Na 150 straneh knjige Bizai osvetljuje začetke tega kraja, njegov razvoj in sploh vselitvene tokove, ki so pomembni za to mesto in tudi za celotno provinco Entre Ríos.

V uvodu nadškof Maulión razlaga transcendenčen pomen, ki ga v nekem kraju

Carlos César Bizai predstavlja svojo knjigo Zgodovina cerkve svetega Benita.

za človeka in skupnost zadobi cerkev in njena zgodovina. „Veseli me —poudarja mons. Maulión— da lahko predstavim to Bizajevo delo. Vem, da je pomemben prispevek za našo

kulturo in za spoznavanje načrtov, upanja, bolečin in predaje rodov, ki so bili pred nami. Zaradi njih ima naš življenje smisel. Ker zgodovina je še vedno učiteljica življenja.“

Knjigo je izdala založba DUNKEN iz Buenos Airesa, predstavil pa jo je prof. Ernesto Andrés Zapata Icart. Na srečanju so bili prisotni med drugimi provincijski tajnik za Kulturo lic. Ricardo Romani, direktorica provincijske Ustanove za Kulturo, lic. Eva Vitarelli, predsednik občinske skupščine iz San Benito Dn. Rubén Palacio, stolni župnik iz Paraná dr. Silvio Fariña, župnik iz San Benito g. Blás Corbalán in številno občinstvo.

Gospodu Bizaju tudi mi iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo uspešnega in plodnega dela v razkrivanju prvih slovenskih vselitvenih podvigov v Argentini.

PO POTEH MUČENCEV

OB PETDESETLETNICI GENOCIDA IN IZSELJENSTVA

Izseljensko društvo Slovenija v svetu organizira za letosnje slovensko poletje posebne proslave, kjer se bomo spominjali petdeset let pokola Slovenske narodne vojske in nje odhoda v svet. K tem prireditvam vabi vse rojake, ki se bodo v mesecih juniju in juliju mudili v Sloveniji. Program je sledeč:

14. JUNIJA - TOREK

Ob 18. uri v frančiškanskem atriju na Prešernovem trgu odprtje razstave fotografij in tiska v slovenskih begunskih taboriščih 1945-1949. Razstava bo odprta do 8. julija.

29. JUNIJA - SREDA PO POTEH MUČENCEV

Ob 9. uri obisk Brezarjevega brezna. Ob 10. uri odhod na Koronko — Vetrinje. Priložnostne recitacije članov Slovenskega gledališča Buenos Aires. - Ob 17. odkritje plošče pesniku in pisatelju Mirku Kunčiču v Lescah. Mašuje g. nadškof Alojzij Uran.

30. JUNIJA - ČETRTEK PO POTEH MUČENCEV

Obisk brezna v Lajpah pri Cerknem in v Crngrobu.

01. JULIJA - PETEK PO POTEH MUČENCEV

Obisk Starega Hrastnika in Hude jame pri Lankem (Barbarin rov). Proslava v spominskem parku v Teharjah. Recitirajo člani Slovenskega gledališča iz Buenos Airesa.

02. JULIJA - SOBOTA DOPOLDNE - XII. TABOR SLOVENCEV PO SVETU.

Simpozij o povojnem begunstvu in doprinosu slovenskih beguncev pri utrjevanju narodne zavesti v zamejstvu in v tujini. Pozdrav gostov iz tujine. Kratek kulturni program v izvedbi zbora Korotan iz Clevelanda. Tabor in kosilo v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu.

POPOLDNE - PO POTEH MUČENCEV

Romanje v Kočevski rog. Ob 14.30 odhod iz Zavoda sv. Stanislava. Ob 17. uri somatevanje domačih in izseljenskih duhovnikov. Pri sv. maši poje zbor Korotan iz Clevelanda. Recitacije v izvedbi članov SGBA. Vrnitev mimo Kočevske Reke, Gotenice, Grčaric (brezno pri Konfinu), Jelendola in Hrovače.

03. JULIJA - NEDELJA OSREDNJA SLOVESNOST

Ob 16. uri v stolnici sv. Nikolaja somatevanje z ljubljanskim nadškofom in slovenskim metropolitom Alojzijem Uranom ob petju zbora Korotan iz Clevelanda.

Ob 18. uri zaključna akademija v Cankarjevem domu (Linhartova dvorana). Slavnostna govornika g. Božidar Fink in g. Janez Janša, predsednik slovenske vlade. Program slovesnosti bodo izvajali člani SGBA, Bernarda in Marko Fink, zbor Korotan iz Clevelanda in člani orkestra Slovenske filharmonije.

Na razpolago bodo tudi skupni avtobusi. Prijave na **Izseljensko društvo Slovenija v svetu**, Štula 23, 1210 Ljubljana — Šentvid; e-mail: drustvo.svs@guest.arnes.si - Tel.: +386 1 512-89-20

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

VI konferenca slovenskih zdravnikov iz sveta in Slovenije

VI konferenca slovenskih zdravnikov iz sveta in domovine bo potekala od 19. do 21. maja v hotelu Krka v Novem mestu. Častni pokrovitelj srečanja je predsednik R. Slovenije, dr. Janez Drnovšek, aktivni udeležene konference bo tudi minister za zdravje, Andrej Bručan.

Na srečanju slovenskih zdravnikov, ki delujejo doma in v tujini, želi SSK predstaviti stanje stroke in najnovejša spoznanja v nekaterih vejah medicine: kardiologiji, nevrologiji in medicinski etiki. Predstavljene bodo najnovejša možnosti zdravljenja in preprečevanja teh bolezni, po drugi strani pa bodo predstavljeni dosežki znanstveno-raziskovalnega dela medicinskih strokovnjakov, ki delujejo doma in v tujini. Tako je eden od glavnih ciljev predstavitev novosti na omenjenih področjih ter primerjava predstavitev stanja zdravstvene dejavnosti v Sloveniji in v državah, kjer delujejo naši medicinski strokovnjaki. Izobraževanje je namenjeno zdravni-

kom splošne medicine in specialistom z omenjenih področij ter vsem, ki se ukvarjajo z znanstvenoraziskovalnim delom v medicini.

Strokovni svet pri Svetovnem slovenskem kongresu je v sodelovanju s Slovenskim zdravniškim društvom in Zdravniško zbornico Slovenije že pred leti oblikoval predlog za tovrstna srečanja z namenom, da bi vsako leto čim številnejši krogu slovenskih zdravnikov omogočili seznanitev z najnovejšimi dosežki na področju različnih vej medicine in preko slovenskih vrhunskih strokovnjakov in znanstvenikov, ki delujejo v tujini, omogočili čim hitrejši pretok znanja v slovenski prostor, po drugi strani pa takma srečanja odpirajo tudi vrata našim zdravstveni dejavnosti navzven. Saj bo srečanje omogočilo zdravnikom, ki delujejo v Sloveniji, vzpostavitev tesnejših stikov s kolegi, ki delujejo v vrhunskih ustanovah v tujini, kar se je že doslej izkazalo kot zelo koristno in učinkovito.

Pri svetovnem slovenskem kongresu so prepričani, da ima srečanje ne samo nacionalni zdravstveni, marveč tudi gospodarski pomen.

V zadnjem času je v Sloveniji poseben velik problem pomanjkanje zdravnikov. Zato želijo k sodelovanju pritegniti predvsem mlade zdravnike in študente medicine, hkrati pa bodo s tem problemom seznanili ugledne slovenske medicinske strokovnjake iz sveta in jih povabili, da bi svoje dragoceno znanje in izkušnje razdajali tudi v Sloveniji.

Programski odbor, ki ga vodi prof. dr. Pavel Poredon, predsednik Slovenskega zdravniškega društva, s sodelavci je pripravil sklop predavanj, predstavitev raziskovalnega dela in okroglo mizo.

Pripravljen je že tudi preliminarni program konference.

Za prijave in podrobnejše informacije o IV. Konferenci slovenskih zdravnikov iz sveta in Slovenije se lahko obrnete na: SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES, Cankarjeva 1/IV, 1000 Ljubljana, telefon: 01 24-28-560, e-pošta: ssk.up@eunet.si, informacije pa so na razpolago tudi na spletni strani kongresa: www.slokongres.com.

SEDAJ JE BREZIGARJEVI USPELO

Državni zbor je Barbaro Brezigar imenoval za generalno državno tožilko za mandatno dobo petih let.

V razpravi so poslanci opozicijskih LDS in Socialnih demokratov nasprotovali imenovanju Brezigarjeve zaradi njenega preteklega političnega sodelovanja s trenutno vladajočo politično strukturo, kar bi lahko predstavljalo poskus politizacije delovanja tožilstva.

Po drugi strani pa so člani iz vrst vladne koalicije zavrnilo očitke o morebitni politizaciji kot povsem neutemeljene; četrta Brezigarjeva ni bila nikoli članica nobene stranke, drugače od predhodne generalne državne tožilke Zdenke Cerar, ki da je bila izrazito politična osebnost.

Brezigarjeva si je v svo-

jem programu za glavni cilj zadala povrnitev zaupanja v državno tožilstvo, zavzemala pa se bo tudi za takne spremembe, s katerimi bodo tožilci pridobili ugled in status, ki jim v državi pripada. Po njenem mnenju je nujno drugačno vodenje in drugačna organizacija dela državnih tožilcev. Za slabo stanje v tožilstvu pa po njenem mnenju ni kriva le pomanjkljiva zakonodaja, temveč da na vseh ravneh državno-tožilske organizacije dejansko ne ni vzpostavljena.

Izseljensko društvo Slovenija v svetu se predstavi

V razstavnici hiše Slovenskega etnografskega muzeja, kjer je na ogled razstava Slovenski priseljenci v Argentini, so pripravili novinarsko konferenco, na kateri so predstavil delovanje izseljenskega društva Slovenija v svetu (SVS), zbornik taborov 1994-2004 z naslovom Slovenija v svetu ter dve knjižni izdaji znanega španskega dramatika, prvič v slovenskem prevodu.

Kot je v uvodnem nagovoru povedala kustosinja razstave Danica Hribar, spremlja razstavo vrsta prireditvev oziroma programov, pri katerih sodeluje društvo SVS, ki je na razstavi predstavilo bogat založniški izbor. Razstava bo na ogled do 9. maja.

Zbornik taborov, ki ga je predstavil Gregor Batagelj iz SVS, je sinteza desetletne razmišljujoče prisotnosti slovenskih izseljencev po skoraj petdesetletni odsotnosti v slovenskem prostoru. Hkrati pa je tudi dokument pogledov, pričevanj in pričakovanj slovenskega izseljenstva v času osamosvojitve do dananjega dne.

Vsakoletni tabori Slovencev po svetu so namreč nastali zato, da bi izseljenci lahko neposredno, v domovini, izražali svoja mnenja in svoje potrebe, slovenska država pa naj bi jih začela obravnavati kot subjekt slovenskega narodnega telesa in ne le kot etnografsko zanimivost.

To pot predstavljena prevoda dram Barka brez ribiča

Gospodarska rast mili Bajukove težave

Vlada menja ljudi na ključnih položajih zelo počasi, in to takrat, ko določeni termini potečejo, je na srečanju s simpatizerji NSi povedal predsednik stranke in finančni minister sedanje vlade Andrej Bajuk. Do ključnih kadrovskih sprememb tako ni prišlo, je dodal Bajuk. Te se namreč ne izvajajo, pri čemer je prvak NSi omenil zavarovalnico Triglav, nadzorni svet Petrola in Novo kreditno banko Maribor. Na srečanju, na katerem je Bajuk spregovoril o vlogi NSi v vladni koaliciji, je ocenil, da se koalicijska pogodba izvaja v celoti. Najbolj kočljivo pa je bilo vprašanje pokojnin, je povedal Bajuk.

Kot je zapisano v koalicijski pogodbi, naj bi vladna koalicija to vprašanje rešila v drugi polovici letosnjega leta. Koalicijski kolegi v stranki DeSUS so nekoliko „nervozni“, saj želijo to izpeljati takoj, je pojasnil Bajuk in dodal, da „jim je bilo težko razložiti, da se druga polovica leta začne z mesecem julijem“. Ne glede na to, pa bo koalicija držala obljubo in bo izpeljala zavezo glede pokojnine, ki je zapisana v koalicijski pogodbi.

Zaradi napovedanih sprememb na področju pokojnin pa je imela vlada po njegovih besedah zelo velike težave. Predvsem iz tujine, saj je „celoten propagandni aparat prejmje vlade to odločitev predstavljal kot spremembo, ki bodo povzročile dokončno katastrofo v gospodarstvu“, je dejal prvak NSi. Po njegovih besedah izračuni kažejo, da bo za spremembe potrebno okoli pet milijard tolarjev.

Vendar ima Bajuk tudi dobre novice. Ker bo slovenski BDP (bruto domači proizvod) letos porasel za 3,8 odstotka, se bo v proračun nateklo za 9,7 odstotka več sredstev ob predvideni 2,5-odstotni inflaciji.

Globalni okvir predloga rebalansa proračuna za leto 2005 je vlada potrdila. Proračunski primanjkljaj za letos naj bi znašal 92,7 milijarde tolarjev, za 19,4 milijarde tolarjev manj od primanjkljaja, predvidenega v sprejetem proračunu za leto 2005, in bi po novem znašal le 1,4 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP).

Zmanjšanje primanjkljaja terja doseganje konvergenčnih kriterijev za prevzem evra, je na tiskovni konferenci pojasnil finančni minister. To bo po njegovih besedah mogoče doseči predvsem s močnimi varčevalnimi ukrepi in prerazporeditvami znotraj proračunskih postavk. Vsa ministrstva in drugi neposredni proračunski uporabniki morajo pripraviti finančne načrte, ki bodo upoštevali prerez razporeditve sredstev, ki jih je za posamezni resor prav tako včeraj določila vlada. Vlada bo nato v najkrajšem možnem času rebalans sprejela in ga posredovala v DZ, uveljavljen pa naj bi bil najpozneje s 1. junijem, je sporočil Bajuk.

Proračunski prihodki naj bi se s 1619,1 milijarde tolarjev zvišali za 44,1 milijarde, na 1663,2 milijarde tolarjev, odhodki pa naj bi po novem znašali 1755,9 milijarde tolarjev, kar je za 24,7 milijarde tolarjev več od v letosnjem proračunu sprejetih 1731,2 milijarde tolarjev.

Odprtje Konzulata Republike Slovenije v Čile

Veleposlaništvo Republike Slovenije obvešča, da bo slovesno odprtje Konzulata Republike Slovenije v Santiagu, Čile, ki ga bo vodil častni konzul Pedro Corona Bozzo, v petek 29. aprila 2005 ob 19. uri v Santiagu. Slovesnemu odprtju bo poleg veleposlanika mag. Bojana Grobovčaka iz Slovenije prisostvoval tudi namestnik ministra za zunanje zadeve R. Slovenije, državni sekretar dr. Božo Cerar.

in Drevesa umirajo stoje, avtorja Alejandra Casona, ki je po odhodu iz španske državljanske vojne dolga leta preživel v Buenos Airesu in tam napisal več dram in komedij, sta prevedli slovenski izseljenki Marija Kutner Jeločnik in v Argentini rojena Miriam Jereb Batagelj.

Z dramo Barka brez ribiča, ki govori o relativnosti ljubezni v družinskem krogu v primerjavi z ljubeznijo drugih, je gledališka skupina Slovenska vas iz Argentine gostovala tudi v Sloveniji, kjer so dvanajstkrat nastopili po slovenskih in zamejskih gledališčih.

SVS, ki deluje že dobrih

13 let, je združenje Slovencev iz domovine in sveta, ki povezuje slovenske izseljence z matično domovino in med seboj, preučuje izseljensko problematiko in pomaga pri reševanju potreb izseljencev, zlasti na področju polstva, kulture, kulturne dediščine, turizma, urejanja dokumentov. Skrbijo pa tudi za obveščanje slovenske javnosti in državnih oblasti o izseljencih in s tem pomagajo pri reševanju izseljenske problematike. Nastalo je na pobudo v Argentini rojenih potomcev slovenskih izseljencev, ki so se v času osamosvojitve preselili v Slovenijo, je povedal predsednik SVS Borjan Kocmur.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ZGODBA BREZ KONCA

Jorke Joras je sporočil, da so neznanci že tretjič postavili ovire na dovozno pot k njegovi hiši v Sečovljah št. 1, zato je zoper storilce ukrepal na postaji mejne policije Sečovlje. Med odstranjevanjem postavljenih dveh cvetličnih korit pa je k njemu pristopil hrvaški policist in zahteval, da ovir ne odstrani. Joras zato sklepa, da so bile ovire postavljene po naročilu ali vsaj z vednostjo hrvaških državnih organov.

NAŠA PESEM 2005

Na 19. tekmovanju slovenskih pevskih zborov Naša pesem 2005, ki je potekalo v Mariboru, sta najvišjo oceno in zlato plaketo prejela mešana pevski zbor sv. Nikolaja iz Litije pod vodstvom Helene Fojkar Zupančič ter Akademski pevski zbor Tone Tomič iz Ljubljane z zborovodkinjo Urto Lah. Med "zlate" zbreze več kot 90 doseženimi točkami so se zapisali meškomorni zbor Ipavska iz Vipave pod vodstvom Matjaža Ščeka, komorni zbor Megaron iz (Škofijske gimnazije) Ljubljane pod vodstvom Damijana Močnika in mešana zbor Hrast iz zamejskega Doberdoba, ki ga vodi Hilarij Lavrenčič.

NIČ VEČ NALEPK

Prometne nalepke, s katerimi se je izkazovala tehnična brezhibnost vozila, so odpravljene. Veljati je namreč začela novela zakona o varnosti cestnega prometa, ki predvideva, da se bo sistem registracije motornih vozil nadziral samo s prometnimi dovoljenji. Že izdane prometne nalepke bodo sicer ostale v veljavi, ob izteku njihove veljavnosti pa bodo lastnikom vozil izdana nova prometna dovoljenja. Nalepke je prejela oblast - LDS in kolegi - na nejasen način (dajdam) dodelila novomeškemu podjetju Mirage. Podjetje bo seveda terjalo odškodnino ali poravnavo s tožbo.

NAJHUJŠA PROMETNA NESREČA

V prometni nesreči v torek, 26. aprila na Poljanskem klancu na hitri cesti Trebnje - Karteljevo, se je zgodila eni najhujših prometnih nesreč v samostojni Sloveniji. Terjala je osem smrtnih žrtev, - med njimi je bil en otrok, petletna deklica - štiri osebe so bile težje oz. lažje poškodovane, ena oseba pa je bila nepoškodovana. Voznik kombija se je zaletel v nasproti vozeči tovornjak, ki je prevažal avtomobile. Tovornjak se je prevrnil in avtomobili so pod sabo pokopali mimovozeča vozila, ki so se vnela. Prišlo je tudi do veržnega trčenja. - Novomeški policisti so pridržali 25-letnega ljubljana, ki je povzročil nesrečo. Mladenič je utemeljeno osumljen storitve kazniviga dejanja povzročitve prometne nesreče iz malomarnosti, je zapisano v sporočilu za javnost.

PO SVETU

NEMIRI IN SPREMEMBE

Ekvadorski kongres je z 62 glasovi za in nobenim proti glasoval za odstop predsednika države Lucía Gutiérreza, potem ko so protestniki na ulicah že teden dni zahtevali njegov odstop. Na njegov položaj je bil imenovan podpredsednik Alfredo Palacio. Novi predsednik je obljubil "korenite vladne reforme in spoštovanje ustave", da bi se tako oddaljil od Gutierrezu in pomiril razpoloženje javnosti v Quitu. Gutierrezu je politični azil zagotovila Brazilija. Odstavljeni predsednik se je zatekel na brazilsko veleposlaništvo v Quitu, ki pripravlja letalo za njegov polet v Brazilijo. Ekvadorske oblasti so sicer že sporočile, da bodo Gutierrezu dovolile zapustiti državo, vendar pa za zdaj ne ni znano, kdaj bo odhod resnično odobren.

KAMBOŠKI KOČEVSKI ROG

Več kot 100 kambodžanov se je v mestu Choeung Ek, enem izmed t.i. polj smrti, kjer so Rdeči kmeri ubili 5000 ljudi, udeležilo spominske slovesnosti ob 30. obletnici padca Phnom Penha v roke Rdečih

kmerov. 30 budističnih menihov je ob tem Choeung Eku prižgalo po eno svečo, in sicer 30 sveč za vsako leto od padca glavnega mesta in molilo za žrtve pobojev. Rdeči kmeri so 17. aprila 1975 vdrli v prestolnico Phnom Penh, s tem pa se je začel tudi njihov krvavi pohod. V enem dnevu so jo praktično popolnoma izpraznili, prebivalce pa preselili na podeželje. Režim Pola Pota je prevzel popoln nadzor nad gospodarstvom, odpravil denar in zasebno lastnino, prebivalstvo združil v komune ter obračunal z vsemi nasprotniki.

STO MILIJONOV OTROK!

Sto milijonov otrok po svetu ne hodi v šolo, ugotavlja Sklad ZN za pomoč otrokom (Unicef). Kljub temu je bil na področju osnovnega šolstva dosežen določen napredek, saj je bilo na prehodu v novo tisočletje 121 milijonov šolajočih otrok, ki niso hodili v šolo. Napredek pri nujenju osnovnega izobraževanja otrokom v najrevnejših državah pa ni dovolj hiter in nima trajnejših učinkov, je v Ženevi ob predstavitvi poročila Napredek za otroke pojasnila izvršna direktorica Unicefa Carol Bellamy.

PISALI SMO PRED 50 LETI

BUENOS AIRES

Slovenska hira postaja resničnost. V bližnji bodočnosti bomo začeli z graditvijo dvorane. Noben slovenski izseljenec ne more ostati pri tem brezbrizen in naj sodeluje ter podpira to akcijo.

Slovenska kulturna akcija je z uvodnim večerom zadnjo soboto pričela svoje delo v letni sezoni. V dvorani pri sv. Juliji je njen predsednik g. R. Jurčec spregovoril vzpodbujajoče besede za delo v drugem letu obstoja. Tajnik g. M. Marolt je iz preteklega podal zasnovo letnjega programa, ki obeta bogastvo. O svojih vtisih po poteh starega sveta, srečanjih in izmenjavi misli tam, pa je govoril g. dr. I. Lenček.

PRIHOD NOVIH SLOVENCEV

V Buenos Aires so dopotovali: **Na veliko soboto:** gdč. Dragica Repovž iz Božakovega v Beli Krajini. Dne 20 aprila t.l. so pa prispeli z it. ladjo Andrea C: **Družina g. Antona Mačka** iz San Justa: žena **Angela, roj. Kržič** in sinova **Franc in Mihael**. Prišli so iz Ljke vasi pri Ljubljani; **družina g. Alojzija Sedeja** iz San Martina: žena **Alojzija, roj. Prešeren** in hči **Marija** iz Ljubljane; ga. **Amalija Kambič**, mati ge. Starihove iz Črnomlja; ga. **Ana Vidic**, žena g. Franceta Vidica iz Gral. Rodríguez, dopotovala je iz Police pri Grosuplju; **družina g. Ivana Vidmarja**, kroj. mojstra iz Rosaria: žena **Ivana, roj. Šinkovec** ter hčerki **Ivana in Marija** iz Ambrusa v Suhi Krajini.

Precejnjo pozornost je na letališču na Ezeizi pretekli petek vzbudil prihod enajstletne Gabrijelce Potočnikove, hčerke g. Gabrijela in ge. Neže, roj. Langus. Mala Gabrijelca se je sama, brez spremstva, pripeljala z letalom naravnost iz Beograda. Med potjo je prenočevala v Parizu, videla je Lisbono in preletela Atlantski ocean - vse to v dveh dneh. Na letališču na Ezeizi je bilo splošno zanimanje za malo slovensko potnico, katero so poleg srečnih staršev, sestrice in bratca pričakovali številni sorodniki s popki rož in bonbonierami. Ni mogoče popisati ganljivega prizora, ko so se srečni starši srečali s hčerko, ki je ob njihovem odhodu iz Ljubljane šela komaj 6 tednov. Mala Gabrijelca nam je povedala, da je bila vožnja zelo lepa, da so ji na letalu lepo stregli z raznimi dobrotami, da pa se ni mogla z nikomer vso pot nič pogovoriti, ker ni nihče znal slovensko.

Vse v novi domovini iskreno pozdravljamo in jim želimo obilo zadovoljstva in sreče.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. Dne 5. aprila 1955 se je rodila v družini g. **Avgusta Igliča** in njegove žene ge. **Nikolaje, roj. Adamič** v Floridi hčerka **Aleksandra Breda**. Čestitamo.

Poroka. V mestu Eva Perón sta se poročila 16.IV.1955 g. **Felix Urankar** in gdč. **Lena Žitnik**. Iskreno čestitamo in želimo vso srečo!

Svobodna Slovenija, 28. aprila 1955 - št. 17

OSEBNE NOVICE

Poroke

V soboto, 9. aprila sta se v cerkvi Lurške Matere Božje v San Justu poročila **Lučka Oblak in Marko Andrej Čop**. Za priči so bili njuni starši: Helena Kutar Oblak in Tone Oblak ter Ivanka Juhana Čop in Avgust Čop. Poročil ju je pater Alojzij Kukovica ob somestvanju g. Toneta Bidovca in g. Francita Cukjatija.

19. marca sta se poročila v cerkvi sv. Andreja v Miramaru **María Grisel Villegas** in **Alojzij Rudolf Trpin**. Priče so bili njuni starši Lojze Trpin ml. In María Emilia Benítez Trpin ter Jorge Villegas in Mercedes Valenziano Villegas.

19. marca sta se poročila v cerkvi sv. Jožefa v Mar del Plata **Brenda Gornik** in **Julio Manuel Reyes**.

Novim zakonom čestitamo in želimo obilo sreče!

Umrli so

V Miramaru g. **Albert Žvan** (79); v Ljubljani g. **Jože Kastelic** (65); v San Justu ga. **Nerina Štarnič roj. Tomada** (82); ga. **Lojzka Truden roj. Škraba** (85). **Naj počivajo v miru!**

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinctis.com.ar**

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / **Za Društvo ZS:** Alojzij Rezelj / **Sodelovali so:** Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Milena Ahčin, Ani Klemen, Juan Carlos Bizai, Leandro Barba, Lučka Oblak Čop. **Mediji:** STA, Radio Ognjiče, Družina.

ESLOVENIA, MI TIERRA

La emigración (2)

La segunda gran oleada emigratoria se dirigió a Europa Occidental, a las minas del Ruhr. El trabajo era el mismo: en los túneles y en los altos hornos. Aquí también los trabajadores crearon sus asociaciones, generalmente con bases católicas.

Un buen número de emigrantes eligió Egipto, especialmente las mujeres de Primorska, que iban como nodrizas. También ellas hicieron muchos viajes de ida y vuelta.

A la Argentina llegaron los primeros eslovenos a fines del siglo XIX, cuando el gobierno argentino comienza con su política de colonización. Llegaban en forma desorganizada, por ello no pudieron mantenerse como comunidad. Recién en los últimos años se pudo localizar algunos descendientes de los colonos de dicha época.

Otra oleada ocurrió en la era fascista, cuando los habitantes de Primorje debieron emigrar por la gran presión ejercida sobre ellos. Debido a que en sus pueblos existía la cultura de las asociaciones sociales y patrióticas, comenzaron a crear en sus lugares de asentamiento cursos de idioma esloveno, grupos de teatro y sociedades, mayoritariamente con orientación socialista. También llegaron muchos de Prekmurje. Los inmigrantes desde Kranjska eran minoría.

La última oleada hacia Argentina fue la llamada "emigración política" al final de la Segunda Guerra Mundial.

Otras grandes emigraciones no hubo, pero sí se emigraba en forma individual. Algunos fueron a Brasil, donde vivieron casi como esclavos, otros a Rusia, donde desaparecieron durante la revolución. Los intelectuales optaban por Viena.

Dispersos por todo el mundo, no tenían el apoyo de nadie, excepto el de la Iglesia Católica, que enviaba tras ellos a sus sacerdotes. En los Estados Unidos muchos de los que nacieron allí se ordenaron sacerdotes (alrededor de cien). Desde su patria les ayudaba la Sociedad de San Rafael.

En la Argentina, el sacerdote Kastelic comenzó a editar el mensuario La vida espiritual para distribuirlo por todo el mundo, pero no tuvo éxito. La revista vio limitada su circulación a nuestro país.

Paulatinamente toda esta masa de eslovenos emigrados se fue integrando a su nuevo medio. Las sociedades y hogares eslovenos estuvieron activos durante mucho tiempo, manteniendo vivo el idioma. Perdido el idioma, quedó en la conciencia la pertenencia a la nación eslovena y algunas tradiciones (el pan dulce-potica, los chorizos-kranjske klobase, etc.)

Un nuevo resurgir de lo esloveno se produjo con la llegada de la "emigración política" en los años cincuenta.

SLOVENC I IN ŠPORT

Z ZADNJEGA NA ČETRTO MESTO

Slovenski dirkač Igor Jerman je na tradicionalni motociklistični vzdržljivostni dirki 24 ur Le Mansa osvojil četrto mesto. Jerman je letos, na 28. izvedbi dirke, nastopal za francosko ekipo Playstation 2 (Honda), njegova sotekmovalca pa sta bila Francoza Gwen Giabbani in Sebastian Scarnato. Ker je imel problem z motorjem, je moral ustaviti, da so gap opravili, s tem pa ostal na zadnjem mestu. Potem se je zagnal in prehitel ter zasedel končno četrto mesto.

ZA MAVRIČA SE JE LETO ŽE KONČALO

Za slovenskega reprezentančnega vratarja Boruta Mavriča je sezona bržkone končana. Iz tabora nemškega drugoligaša Greuther Fuertha so sporočili, da okrevanje vratarja po poškodbi mečne mišice ni potekalo po pričakovanjih. Petintridesetletni Mavrič bo moral na operacijo in do konca sezone ne bo nared za nova tekmovanja. Zaradi poškodbe Mavrič ni mogel braniti slovenskih vrat na zadnjih dveh igrah z Nemčijo in Belorusijo.

MAJHEN NAPREDEK PRI TENISAČICAH

Američanka Lindsay Davenport je obdržala vodstvo tudi na novi teniški lestvici WTA. Dobri nastopi na tem turnirju so navzgor potisnili tudi najboljšo slovensko igralko Katarino Srebotnik, ki je s 53. mesta napredovala na 46. Tina Pisnik je 179., na 408. mestu je Andreja Klepač, 433. je Meta Zec-Penkirič, 535. pa Petra Rampre.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 75, pri pošiljanju po poti pa \$ 100; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (*bančne čeke, ne osebn*) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

